

ΝΤΕΦΙ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

- ΛΑΪΚΑ ΚΕΝΤΡΑ
- Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
- Ο ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΛΛΟΣ
- ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ
- Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΗΜΕΡΑ

- Ο ΠΑΡΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΚ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ
- Ο ΕΥΡΩΕΛΑΦΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
- ΤΖΑΚ ΚΕΡΟΥΑΚ
- ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ
- ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ ή ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ;

ΑΚΗ ΠΑΝΟΥ

ΘΕΛΩ ΝΑ ΤΑ ΠΩ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΤΑΛΑΡΑΣ

Οι δίσκοι που σηματοδοτούν την εποχή μας

Μ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ - Κ. ΤΡΙΠΟΛΙΤΗ
ΕΠΙΒΑΤΗΣ
με την ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΖΟΡΜΠΑΛΑ

ΣΤ. ΚΡΑΟΥΝΑΚΗ - Κ. ΤΡΙΠΟΛΙΤΗ
ΣΚΟΥΡΙΑΣΜΕΝΑ ΧΕΙΛΙΑ
ερμηνεύει η ΒΙΚΥ ΜΟΣΧΟΛΙΟΥ

ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΑΤΖΗΝΑΣΙΟΥ
ΠΙΣΩ ΑΠ' ΤΗ ΒΙΤΡΙΝΑ
με τον ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΥΤΡΑ

Δ. ΜΟΥΤΣΗ - Κ. ΤΡΙΠΟΛΙΤΗ
ΦΡΑΓΜΑ
Σ. ΜΠΕΛΛΟΥ - Δ. ΜΟΥΤΣΗΣ
και Λ. ΚΗΛΑΗΔΟΝΗΣ - ΑΛΚ. ΠΡΩΤΟΥΨΑΛΤΗ

ΑΡΛΕΤΑ
ΕΝΑ ΚΑΠΕΛΟ ΜΕ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΓΕΡΜΑΝΟΣ
ΤΑ ΜΠΑΡΑΚΙΑ
μια παραγωγή του ΔΙΟΝΥΣΗ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ

ΝΙΚΟΥ ΚΑΛΛΙΤΣΗ
ΑΠΟΠΕΙΡΑ
με την ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΜΑΝΟΥ

Λ. ΠΛΑΤΩΝΟΣ - Μ. ΚΡΙΕΖΗ
ΣΑΜΠΟΤΑΖ
ΣΑΒΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΤΟΥ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΜΙΔΑΣ

ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΗ
οι μεγάλες επιτυχίες του ΗΛ. ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ
με την Χορωδία Κακίτση.

και:
ένα σημαντικό έργο
ΣΤΑΜΑΤΗ ΣΠΑΝΟΥΔΑΚΗ
ΚΥΡΙΕ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ
ένα λαϊκό ορατόριο
με τον Γ. ΚΟΥΤΡΑ και την Ε. ΒΙΤΑΛΗ

η μεγάλη φετεινή επιτυχία
ΓΛΥΚΕΡΙΑ
ΣΜΥΡΝΕ·Ι·ΚΑ

ΟΠΙΣΘΟΔΡΟΜΙΚΗ
ΚΟΜΠΑΝΙΑ
μια παραγωγή του ΔΙΟΝΥΣΗ
ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΓΙΩΤΑ ΒΕΗ
στα δημοτικά της

Δίσκοι - ΛΥΡΑ - Ταινίες

ΝΤΕΦΙ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΔΗΜΑΚΗ 3 ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΣ
ΤΗΛ. 6449.105
ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΛ. 8643.852

ΕΚΔΟΤΕΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΑΣΙΠΑΓΛΗΣ
ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΝΙΚΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ
ΤΑΣΟΣ ΦΑΛΗΡΕΑΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΖΩΡΤΖΗΣ
ΘΟΔΩΡΗΣ ΜΑΝΙΚΑΣ
ΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΥΛΟΓΛΟΥ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΟΜΟΙΡΑΣ
ΑΚΗΣ ΛΑΔΙΚΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Εθνάρχου Μακαρίου 30

ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΒΑΣΩ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΗΓΑΣ

ΓΡΑΦΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ
ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ
ΙΔΕΟΓΡΑΜΜΑ
ΣΟΥΛΙΟΥ 10
ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Grapha TAMI
ΚΑΡΑΟΛΗ 21
ΝΕΑ ΧΑΛΚΗΔΩΝΑ
ΤΗΛ. 2513.308

ΤΕΥΧΟΣ 1
1982

ΤΙΜΗ 100 ΔΡΧ.

Για αναδημοσίευση κειμένων-σχεδίων
και φωτογραφιών από το ΝΤΕΦΙ
απαιτείται άδεια από τον εκδότη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΛΥΣΗ ΑΝΑΓΚΗΣ	1
ΣΧΟΛΙΑ	4-12
Ο ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΛΛΟΣ	14-16
Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	17-21
ΧΑΡΙΣΤΙΚΗ ΒΟΛΗ	22-23
ΛΑ-Ι-ΚΑ ΝΥΧΤΕΡΙΝΑ ΚΕΝΤΡΑ	24-27
Ο ΕΥΡΩΕΛΑΦΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ	28-32
ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ Δ. ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟ ΝΤΕΦΙ	33
ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ Η ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ; ΙΔΟΥ Η ΑΠΟΡΙΑ	34-36
ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΕΙΣΙΝ ΕΣΧΑΤΟΙ	37-38
ΚΑΤΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΕΝΟΣ ΜΟΥΣΙΚΟΥ	39
Ο ΠΑΡΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΚ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ	40-45
Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΗΜΕΡΑ (συνέντευξη)	46-48
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ	49-53
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ	54-55
ΣΤΙΧΟΙ ΚΑΙ ΝΟΤΕΣ	56-57
ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ	58-59
ΔΙΣΚΟΚΡΙΤΙΚΗ	60-66
ΤΖΑΚ ΚΕΡΟΥΑΚ 1922-1969	67-72

Συνδρομές:

Εσωτερικού για ένα χρόνο 1.200 δρχ.
Για έξη μήνες 600 δρχ.
Επιχειρήσεις 2.500 δρχ.
Σπουδαστές Ωδείων 900 δρχ.

Εμβάσματα - Επιταγές:
Γιάννης Διαμαντόπουλος
Εθνάρχου Μακαρίου 30
Λυκόβρυση

Η φωτογραφία από τη ΖΙΤΣΑ στο εξώφυλλο είναι του Σ.ΕΛΛΗΝΙΑΔΗ.

Οι μουσικοί είναι οι:

Μάνθος Σταυρόπουλος (ντέφι), Φώτης Αθανασιάδης (κλαρίνο),
Βασίλης Αθανασιάδης (λαουτο-κιθάρα), Αχιλλέας Δήμου (βιολί)

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΤΗΣ
ΠΕΙΡΑΙΩΤΙΚΗ ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ
(ACBA)

ΑΥΘΕΝΤΙΚΑ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ
(ACBA)

ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ
ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ)

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ
ΤΟ ΣΜΥΡΝΕΪΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΜΕΤΑ ΤΟ 1922.
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΤΩΝ ΡΕΜΠΕΤΙΚΩΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΕΣ

SPHINX - SPHINX
(ACBA)

SPHINX
ΕΠΤΑ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ
(ACBA)

ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΠΙΑΝΟΕΠΑΦΕΣ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

ΦΛΩΡΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ
ΝΖΡΡΡΓ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - Φ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ
ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΣΤΟΥ ΜΠΑΡΑΚΟΥ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

POP ELEVEN

ΠΙΝΔΑΡΟΥ 38 και ΤΣΑΚΑΛΩΦ
3601729 - 3630868

Ο ΠΑΡΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΚ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Αναζητώντας το στα Μεσαία...

του
STEPHEN KING

Οδηγούσα τ' αυτοκίνητο κατά το Βορρά στη Διαπολιτειακή Οδό αριθμός 95 έξω από τη Βοστώνη το Μάη του 1980, έχοντας μόλις επιστρέψει στην Αμερική μετά από μια βδομάδα στο Κινηματογραφικό Φεστιβάλ των Καννών, όπου έμεινα σ' ένα υπερτιμημένο δωμάτιο ξενοδοχείου, ήπια μπίρα στη σφαγιαστική τιμή των τρισήμισυ δολλαρίων το μπουκάλι και έτρωγα ως επί το πλείστον ανάμικτα σάντουιτς, γιατί το μόνο που μπορούσα να ξεθάψω από τα απομεινάρια του γαλλικού γυμνασιακού λεξιλογίου μου ήταν "Jambon et fromage". Για μένα, το κάθε τι στις Κάννες ήταν μάπα. Όλοι μιλούσαν πολύ δυνατά. Μου φαινόταν ότι όλοι οι άντρες φορούσαν λευκά παντελόνια και λευκά παπούτσια. Υπήρχαν πάρα πολλά αυτοκίνητα, πάρα πολλές γυναίκες που φαινόταν σαν απελπισμένες, πάρα πολύ υποκρισία.

Υπήρχαν χοντροί Γερμανοί, χοντροί Γάλλοι, χοντροί Εγγλέζοι και χοντροί Αμερικάνοι, που γκάριζαν όλοι μαζί πίνοντας τεράστια, πανάκριβα ποτά. Κατά τη διάρκεια της πτήσης προς την πατρίδα, έπιασα τον εαυτό μου να σκέφτεται το τραγούδι του Chuck Berry "Back in the U.S.A." Απλό, χαρούμενο, της στιγμής. Καθώς το τζετ κατευθυνόταν δυτικά, ένοιωσα ότι ανυπομονούσα να πατήσω γη και να περάσω απ' το Τελωνείο.

Αποφάσισα αυθόρμητα να νοικιάσω ένα αμάξι και να το οδηγήσω μέχρι το Μπάνγκορ από το αεροδρόμιο Λόγκαν της Βοστώνης, αντί να πάω αεροπορικάς το ίδιο βράδυ. Ήθελα να πιάσω τιμόνι ύστερα

από μιας βδομάδας ζάρωμα στο πίσω κάθισμα μικροσκοπικών ταξί, που τα οδηγούσαν χαμογελαστοί και ριψοκίνδυνοι Γάλλοι· ήθελα να σταματήσω στο Μακ Ντόναλντ, στο Δρόμο Νο 1, για να τσιμπήσω τίποτα τηγανητές πατάτες και κάνα δυο χάμπουργκερς με τυρί· πάνω απ' όλα, ήθελα να πιάσω κανένα καλό σταθμό ροκ εντ ρολλ και ν' ανοίξω τέρμα την ένταση μέχρι ν' αρχίσουν τα ηχεία να παραμορφώνουν.

Κατ' αρχήν, όλα πήγαν σύμφωνα με το πρόγραμμα. Το τζετ επιβράδυνε τους κινητήρες του, ελευθέρωσε τα φτερά του και άραξε στην άκρη του τέρμιναλ (όπως λέει ο Berry στο The Promised Land, άλλο ένα κλασικό κομμάτι που μπροστά του καμμιά δεύτερη εκτέλεση της οποιασδήποτε Linda Ronstadt δεν μπορεί να φτουρήσει).

Οι υπάλληλοι της Avis ήταν πρόθυμοι να μου νοικιάσουν ένα αυτοκίνητο. Η μέρα ήταν φωτεινή και καθαρή. Του Μακ Ντόναλντ ήταν πάντα στο ίδιο μέρος· κάτι τηγανητές πατάτες και ένα μπιφτέκι φτάσαν για να νοιώσω ότι είμαι στη βάση μου.

Συνήθως, καθ' οδόν από τη Βοστώνη στο Μπάνγκορ πιάνω τον σταθμό WCOZ στα FM (που το χαρακτηριστικό του λέει «Βοστώνη, WCOZ-FM, ροκ εντ ρολλ, κλωτσιά στον κώλο!») γυρίζω στον WAAF-FM («Η αεροπορική δύναμη του ροκ εντ ρολλ!») στη Βόρεια Μασσαχουσέτη, και κατόπι, πλησιάζοντας τα όρια του Μαϊν - Νιού Χάμσαϊρ, θα φτάσω στην άκρη του καντράν για να βρω τον WBLM-FM («ταξιδεύετε με το ροκ εντ ρολλ σήμα του σταθμού του

Μαϊνι!»). Το μόνο πρόβλημα ήταν η έλλειψη στο νοικιασμένο αυτοκίνητο ενός ραδιοφώνου με FM, κάτι που εκ των προτέρων διευκρινίζω αυτόματα όταν νοικιάζω.

Εντάξει, δεν είναι σπουδαίο το πρόβλημα, σκέφτηκα, καλό είναι και το ροκ στα Μεσαία. Αρχικά έπιασα τον WRKO της Βοστώνης, το σταθμό των αδικοσπαταλημένων νεανικών μου χρόνων, και ανακάλυψα μια μόνιμη παρέλαση από ελαφρά τραγούδια (M.O.R.), που καμιά φορά τα λέμε μουσική για ασσανσέρ. Το καινούργιο τραγούδι του Barry Manilow, το καινούργιο τραγούδι των Bee Gees, ένα καινούργιο κάντρυ κομμάτι για όλα τα γούστα. Τίποτα που έστω να μοιάζει με ένα σόλο από κιθάρα με φαζ. Ψαχούλεψα για τον WMEX, έναν απ' τους σταθμούς όπου ανακάλυψα το ροκ όταν ήμουν παιδί, κυρίως τη νύχτα κυματίζοντας μέσα κι έξω, σαν μουσική από ένα μακρινό λικνιστό πλανήτη, μουσική που εκτινασσόταν σε σένα από ένα εξάλλο ντισκ-τζόκεϋ με βραχνή φωνή, που αυτοπαρουσιαζόταν σαν ο Arnie "Woo-Woo" Ginsberg και που η σπουδαιότερη αξίωσή του για δόξα πηγάζει από το ό,τι λάνσαρε τον Freddie Cannon σ' ένα ανύποπτο κόσμο γύρω στο '60.

Εκείνη την εποχή, ήταν γνωστός σαν Freddy "Boom-Boom" Cannon, και ηχογραφούσε στην Εταιρία «Δίσκοι Swan» (που έβαζε το σύνθημα «Μην αποτραβιέσαι» πάνω σε κάθε μικρό δίσκο, συμπεριλαμβανομένου του μοναδικού της δίσκου των Beatles, She loves you). Ο WMEX υπήρχε ακόμα, αλλά είχε μετατραπεί σε σταθμό που μεταδίδει συνεχώς ειδήσεις.

Μ' ένα ελαφρό πανικό τώρα, έψαξα σ' όλη την μπάντα των Μεσαίων να βρω ροκ εντ ρολλ. Άκουσα τον Paul Harvey, τον Jerry Falwell, τον Jerry Lewis (να ρίχνει βολές για μυϊκή δυστροφία), τη Barbra Streisand, τρεις εκπομπές με τηλεφωνήματα, τον Jerry Reed να τραγουδάει το θέμα από το Smokey and the Bandit, ειδήσεις, τον John Denver να τραγουδάει τυρολέζικα «Ευχαριστώ το θεό που είμαι παιδί της υπαίθρου», τον Paul McCartney να γλυστράει αργά μέσα από το «Rock-show του Άρη και της Αφροδίτης», το ημερολόγιο της κοινότητας, διαφημίσεις για εστιατόρια, βενζινάδικα, μαγαζιά, (Zayre, Sears, Budweiser, Busch), κρεβάτια νερού, ταινίες και κάθε τι άλλο που η ομοσπονδιακή επιτροπή για τις επικοινωνίες FCC λέει ότι μπορεί να πουληθεί απ' το ραδιόφωνο.

Έφτασα στο τέλος της συχνότητας, όπου δεν υπήρχε τίποτα άλλο από αδράνεια και κενό. Ανάμεσα στα πράγματα που δεν άκουσα: ένα δίσκο των Who. Ένα δίσκο των AC/DC. Ένα δίσκο του Eric Clapton — ακόμα και κάτι σχετικά ανώδυνο όπως το Wonderful Tonight ή το Promises. Τίποτα από τον άνθρωπο που μου φαίνεται ότι είναι ο καλλιτεχνικός γιος του Freddy Cannon — τον Ted Nugent (ή αλλιώς «Ο Τρελλός της Μηχανούπολης»).

Εν ολίγοις, δεν άκουσα τίποτα που να με αρπάξει και να με χαστουκίσει, δεν άκουσα τίποτα που να μ' αγγίζει στο μυαλό μου, με τον τρόπο που η κιθάρα, με την οποία αρχίζει το «Πίσω στις Ε.Π.Α.» του Berry, με ταρακούνησε όταν ήμουν 12 χρονών, με τον τρόπο που το διεγερτικό boogie του Bad Moon Rising με ταρακούνησε όταν ήμουν 22. Από τους 54 χιλιοκύκλους ως τους 160, ό,τι άκουσα ήταν το ακουστικό ισοδύναμο του τίποτα.

Εκείνη ήταν η στιγμή που άρχισαν ν' ανησυχώ - ν' ανησυχώ σοβαρά - για το rock and roll. Αρχικά σκέφτηκα ότι μπορεί οι ανησυχίες μου νάναι αβάσιμες: το ροκ ήταν, εξ' άλλου, ζωντανό και υγιές στα FM. Οι σταθμοί WCOZ, WAAF, WBLM, στα FM είναι τέτοια παραδείγματα, από τη Νέα Αγγλία και μόνο, που παίζουν Hard - Rock. Αντίστοιχοι σταθμοί υπάρχουν σ' όλη τη χώρα. Και συλλογίστηκα, ακόμα κι αν συνολικά οι πωλήσεις των ροκ άλμπουμς είναι πεσμένες και το ίδιο και οι πωλήσεις εισιτηρίων των ροκ συναυλιών, το ροκ είναι ακόμα εν δράσει στα clubs. Ακόμα και στην Αϊόβα και στη Νεμπράσκα, είναι φυσικό να υπάρχει ένα μαγαζί στις παρυφές της πόλης, σε κοντινή απόσταση από το σπίτι σου, όπου μπορείς να βρεις ένα τοπικό συγκρότημα υπ' ατμών την Παρασκευή ή το Σάββατο το βράδυ. Όταν πέφτει ο ήλιος, οι Fenders και οι Stratocasters και τα Gretsch (τύμπανα) κάνουν την εμφάνισή τους. Σκεπτόμενος αυτά συνέχισα την οδήγηση για λίγο, νοιώθοντας κάπως πιο σίγουρος. Κάπου - κάπου, έριχνα καμιά ματιά στο σιωπηλό και άχρηστο - τουλάχιστον σε μένα - ραδιόφωνο των Μεσαίων του νοικιασμένου αυτοκινήτου μου και ένοιωθα να μου ξανάρχεται η συγχισμένη απογοήτευση μου.

Τότε έτυχε να σκεφτώ τον φίλο μου τον Peter Straub, που γράφει ιστορίες τρόμου για να ζήσει.

Ο Peter είναι εντελώς τζαζόφιλος, από τις αρχές της δεκαετίας του '50, όταν μια γειτονοπούλα του έβαλε ν' ακούσει ένα δίσκο του Dave Brubeck. Τώρα ο Peter έχει ό,τι θέλει από τζαζ, έχει πάνω από 2000 άλμπουμς, έχει κασσετόφωνο στο αυτοκίνητο του και υπάρχει ένας σταθμός που παίζει τζαζ στα FM, που μπορεί εύκολα να τον πιάσει από το σπίτι του. Παρόμοια, υπάρχει τουλάχιστον ένας σταθμός τζαζ στα FM σε ήκοντά σε σχεδόν κάθε μεγάλη αγορά της χώρας. Αλλά το γεγονός ότι ένα μουσικό είδος υπάρχει, αυτό δεν σημαίνει ότι είναι το μουσικό είδος που επικρατεί. Από τα τέλη του '20 μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '50, η jazz σίγουρα ήταν το κυρίαρχο αμερικάνικο μουσικό είδος. Αν υπήρχε εμπορική ραδιοφωνία στα FM τότε, δεν θα έβρισκες jazz σ' αυτήν. Θάβρισκες, πιο πιθανά, κλασική μουσική, και μουσική δωματίου, country - and western, και τα πρώτα αμυδρά σκιρτήματα του ροκ εντ ρολλ, που στα τέλη της δεκαετίας του '40 και στις αρχές του '50 ήταν γνωστό σαν φυλετική μουσική, μουσική hopster, μουσική τζουκ - μποξ, και στο Greenwich Village στη Νέα Υόρκη, σαν χασικλίδικο μποπ.

Σκοπός μου δεν είναι να σας παρουσιάσω άλλη μια ιστορία του rock and roll - υπάρχουν τώρα τόσες πολλές, που μπορεί κανείς να γεμίσει ένα ολόκληρο ράφι, νομίζω - αλλά να διατυπώσω ότι το ραδιόφωνο στα Μεσαία, με την μεγάλη γεωγραφική του έκταση, ήταν πάντα και είναι ακόμα ο χώρος όπου διαμορφώνονται τα πλατιά λαϊκά γούστα στη μουσική. Τα FM είναι η στέγη των ομάδων με τα ειδικά ενδιαφέροντα, οι φίλοι της jazz, της μουσικής δωματίου, οι τύποι που συντονίζονται πιστά κάθε βδομάδα για ν' ακούσουν μια ώρα με bluegrass μουσική στον τοπικό PBS ραδιοσταθμό. Και τώρα, όσο εκπληκτικό κι αν φαίνεται από πρώτη όψη, το rock and roll εντάχθηκε σ' αυτές τις ομάδες με τα ειδικά ενδιαφέροντα. Δηλωμένο πιο ντόμπρα: Οι σταθμοί των Μεσαίων είναι οι μονάδες άμεσης επέμβασης στο λαϊκό μουσικό γούστο. Τα FM είναι τα μετόπισθεν.

ΖΕΙ 'Η ΠΕΘΑΝΕ;

Κάτι παράξενο συνέβη στο rock and roll ανάμεσα στην εμφάνιση της Donna Summer με την πρώτη της επιτυχία «Love to love you, baby» το 1976 και την εμφάνιση, 4 χρόνια αργότερα, του Rockpile, το superpop συγκρότημα (που τώρα έχει διαλυθεί), που δεν κατάφερε να βάλει ούτε ένα δισκάκι μέσα στο TOP 40. Ενώσω οι κριτικοί του ροκ διαφωνούσαν για τις διαφορές μεταξύ του punk rock και της power pop μέσα από τις σελίδες του Rolling Stone και του Circus, ενώσω το Time και το Newsweek ανακήρυσαν τον Bruce Springsteen σαν το επόμενο μεγάλο pop είδωλο της Αμερικής (επιβραδύνοντας την καριέρα του κατά 3 χρόνια), ενώσω οι φανατίλες του hard-rock κολούσαν αυτοκόλλητα με το σλόγκαν «η ντίσκο είναι νεκρή, αλλά η ροκ κυλάει» στα παρμπρίζ των Saab και των VW, το rock and roll ήσυχα πέθαινε. Συνέβη ενώσω οι εμφανισθέντες κληρονόμοι αντιδικούσαν πάνω απ' το σώμα τόσο θορυβώδικα, που κανείς δεν πρόσεξε ότι το αντικείμενο της συζήτησης είχε αρχίσει να κρύνει.

Βέβαια, ο θάνατος του rock and roll επήλθε μόνο με μια πλατιά έννοια. Με μια στενότερη, ο Danny και οι Juniors είχαν δίκιο το 1958 όταν τραγουδούσαν ότι το rock ποτέ δεν θα πεθάνει. Κανένα είδος μουσικής δεν είναι νεκρό όσο υπάρχουν μερικοί άνθρωποι που το παίζουν και άλλοι που μαζεύονται για να το ακούσουν. Αλλά με μια πολιτιστική έννοια, το rock είναι νεκρό, και κάθε μουσικό είδος είναι νεκρό όταν πάψει να επηρεάζει την κουλτούρα σ' ένα πλατύ επίπεδο. Ο σταθμός WCOZ στη Βοστώνη παίζει, πράγματι, «rock and roll που σου δίνει κλωτσιά στον κώλο», και αν βρίσκεσαι στην περιοχή του κέντρου της Βοστώνης και αν έχεις FM ραδιόφωνο, μπορείς να το ακούσεις. Αλλά το 12χρονο παιδί που ζει στο Scarborough, στο Maine, και που έχει ένα τρανζιστοράκι για τα Μεσαία... λοιπόν αυτό το παιδί είναι περιορισμένο ν' ακούσει τους σταθμούς του Maine και του WRKO, που κάποτε έπαιζε ροκ εντ ρολλ και τώρα παίζει Carpenters και κάντρυ για όλα τα γούστα σαν το Drivin My Life Away του Eddie Rabbitt. Και αν καμμιά φορά ο WRKO παίζει ένα χάρντ ροκ κομμάτι σαν το «Because the Night» της Patti Smith, δεν πρόκειται ποτέ να παίζει τους Adam and the Ants, τους Snivelling Shits ή τους Dead Kennedys. Αλλά ποτέ δεν τους έχει παίζει, θα μου πείτε.

Α, ναι;

Σκεφθείτε το κατ' αυτόν τον τρόπο. Φέρτε τον πρώτο pop σταθμό των Μεσαίων στο μυαλό σας, εκείνον που έπαιζε τραγούδια σαν το Belle Davis Eyes στην περιοχή σας. Είναι αυτός με τον οποίο πιθανά ξυπνάτε αν έχετε ένα ραδιόφωνο με ρολόι και το ρυθμίζετε έτσι ώστε να μην ξυπνάτε με το ξυπνητήρι, αλλά με μουσική. Είναι αυτός που μάλλον ακούτε πηγαίνοντας για τη δουλειά, εκτός κι αν έχετε ένα ράδιο - FM στο αμάξι σας. Εντάξει, έχετε στο μυαλό σας αυτόν τον σταθμό στά Μεσαία; Αυτόν με τον πρωινό εκφωνητή που λέει τα κακά αστεία (αλλά σας πληροφορεί πως τα πήγε η ομάδα των Phillies το προηγούμενο βράδυ, η των Mets, των Knicks, των North Stars, των Packers ή οποιαδήποτε άλλη), αυτός που τον ακούνε τα παιδιά σας για τις ανακοινώσεις που τους πληροφορούν ότι δεν θα έχουν μάθημα λόγω του χιονιού, αυτός που ακούσατε για πρώτη φορά εκείνο το κομμάτι που δεν μπορείτε να το καλοθυμηθείτε, αλλά τριγυρίζει μέσα στο κεφάλι σας.

Τώρα αναρωτηθείτε: θα παίζει αυτός ο σταθμός το Tutti Frutti ή τη Lucille του Little Richard αν ο Little Richard άρχιζε να κάνει δίσκους σήμερα αντί το 1955; Θα παίζει το Land of 1000 Dances με τον Cannibal και τους Headhunters; 'Η το Surfin Bird από τους Trashmen; Το Hang on Sloop με τους Mc Coys; 'Η το κλασσικό γκαραζιέρικο, που συχνά το μιμούνται αλλά ποτέ δεν το αντιγράφουνε, 96 Tears με τους ? and the Mysterians;

Είναι δοσμένο ότι όλο το ραδιόφωνο είναι προσεκτικά προγραμματισμένο. Και είναι απόλυτα αληθινό ότι οι περισσότεροι ροκ σταθμοί γίνονται λίγο πιο ζόρικοι τη νύχτα. Ανάμεσα στους Carpenters που τραγουδάνε το «Μόλις αρχίσαμε» και το τελευταίο κομμάτι των Bee Gees, μπορεί ν' ακούσεις το Renegade από τους Styx, το New York Groove από τον Ace Frehley ή εκείνο το υπέροχο ροκ της καλής εποχής από το Steve Miller, το Rock me.

Αλλά δεν θ' ακούσεις Rockpile, αν και το μοναδικό τους άλμπουμ περιέχει το ένα γερό ροκ μετά το άλλο, δεν θ' ακούσεις συγκροτήματα punk σαν τους Inmates, τους Romantics, τους Motels, τους B - 52s ή τους Vapors (που το δισκάκι τους με το Turning Japanese παίχτηκε λιγάκι σε μερικά σημεία της χώρας).

Οι punks ξεκίνησαν με λάθος πόδι και δεν κατάφεραν ποτέ να τα βρουν με το ραδιόφωνο στα Μεσαία, που πάχυνε από τα κέρδη και κοιμάται ικανοποιημένο με μπαλλάντες από σολίστες του τύπου Neil

Diamond και από συγκροτήματα σαν τους Air Supply. Στις πρώτες μέρες του rock οι αντίπαλοι του που φρικάρισαν από τη ζωή, τον ερωτισμό, την ακουστική ένταση και την ατόφια ενέργεια της νέας μουσικής έφαγαν τα σωθικά τους για να προκαλέσουν κάποια παρεξήγηση.

Επεισόδια σε μία παράσταση rock στη Βοστώνη που είχε οργανωθεί από τον Alan Freed φορτώθηκαν σε «νέους και νέες που μουρλάθηκαν χορεύοντας rock and roll». Χριστιανικά περιοδικά έδειχναν τον Elvis Presley - με την κιθάρα του να εκτοξεύει ατμούς και κέρατα να ξεπροβάλλουν μέσα από τα μαλλιά του - να οδηγεί μια παρέλαση από φοβισμένα τηνετζεράκια στην κόλαση. Στον Νότο, τη χαρακτήρισαν σαν «ανατρεπτική μαύρη φυλετική μουσική», γιατί μετά τον Elvis, ήταν μερικές φορές δύσκολο να πεις αν οι εκτελεστές ήταν μαύροι ή λευκοί. Ο Milton Berle κορόιδεψε ανοιχτά τον Elvis (όπως έκανε και ο Dean Martin σε βάρος των Rolling Stones στο Hollywood Palace 10 χρόνια αργότερα) και εκμεταλλευόμενος καταστάσεις που δεν ήταν τίποτα παραπάνω από ένα παληού τύπου καυγαδάκι σε κάποιο σταθμό του Μέμφις, οι συντηρητικές και εχθρικές προς το ροκ εφημερίδες (τέτοιες ήταν σχεδόν όλες) προσπάθησαν να περιγράψουν την εικόνα του πρώην φορτηγατζή σαν να ήταν άμυαλος νεαρός κακοποιός.

Το ροκ είχε και τα καλά παιδιά του - παιδιά σαν τον Frankie Avalon, τον Tommy Sands και το Ricky Nelson - αλλά υπήρχαν κι άλλοι, με ανησυχητική όψη, που δεν θάθελες να τους έχεις στο σαλόνι σου, άνθρωποι σαν τον Gene Vincent, τον Little Richard (που στα νειάτα του, ήταν τόσο έξαλλος που μπροστά του ο Frank Zappa θα έμοιαζε σαν τον άνθρωπο με το Γκριζο Φανελλένιο Παντελόνι) τον Jerry Lee Lewis («Έλα πάνω μωρό μου,», ο Jerry Lee σε λοξοκύταζε από το πιάνο, που δούλευε σαν τρόμπα, «διαθέτουμε απ' όλα τα καλά στην αποθήκη!»), του οποίου τα μαλλιά πέφτανε στο πρόσωπο του σαν κάτι παράξενους Μαυριτανούς που τρέχουνε με ιπτάμενα χαλιά και που η καριέρα του «πάγωσε» όταν αργότερα τό σκασε και παντρεύτηκε με τη 13χρονη ξαδέλφη του! Για κάθε ομορφόπαιδο του στυλ Bobby Rydell, φαίνεται ότι υπήρχαν 2 ή 3 μουρλοί σαν τον Screamin Jay Hawkins, που τον τσουλάγανε στη σκηνή μέσα σ' ένα φέρετρο και που κρεμούσε μερικές φορές ένα κόκαλο από τη μύτη του.

Ούτε όλα τα λευκά παιδιά ήταν εντελώς ασφαλή. Υπήρχε μια δόση τρέλλας στα μάτια του Buddy Holly όταν τραγουδούσε το Rave On. Ο Eddie Cochran σούδινε την εντύπωση του τύπου που θα προσπαθήσει να φτάσει στο δεύτερο στάδιο - ίσως και το τρίτο - από το πρώτο ραντεβού. Ο Buddy Knox είπε ότι ήθελε μια κούκλα από το πάρτυ, άραγε τι να σήμαινε κι αυτό; Το Teen Beat του Sandy Nelson έμοιαζε με μουσική που σε προκαλούσε να γδυθείς. Και ήταν κι ο Chuck Berry που τραγουδούσε: «Την έκανα στην κουζίνα, την έκανα στο χώλλ, την έκανα πάνω στο δάχτυλο μου και το σκούπισα στον τοίχο».

Έτσι, οι ενήλικες παρακολουθούσαν και περίμεναν, και κάπου - κάπου είχαν μερικές νίκες.

Ο Allan Freed απολύθηκε κατά την διάρκεια των σκανδάλων για τις εξαγορές και δωροδοκίες, αν και μπορεί να υποστηριχθεί ότι στην ουσία ήταν θύμα μιας κατάστασης σχετικής με την ραδιοφωνική διαφήμιση, που άλλαξε τόσο ραγδαία, που ήταν σαν να

περνούσε ένας σαρωτικός τυφώνας (τα πλήθη που άκουγαν Το Make Believe Ballroom και τα πλήθη που άκουγαν τον Freed ήταν φανερό ότι δεν αγόραζαν τα ίδια προϊόντα). Ο Jerry Lee Lewis «φακελώθηκε» και ποτέ ξανά δεν είχε ροκ κομμάτι του στο TOP 40, αν και είχε ένα σωρό country - and - western επιτυχίες κατά τη διάρκεια των δεκαετιών του '60 και του '70. Ορισμένοι από τους νέους εκτελεστές, ζαλισμένοι απ' την ξαφνική επιτυχία, βουτήχτηκαν βαθιά στα ναρκωτικά.

Μερικοί, σαν τον Little Richard, επιζήσανε, άλλοι, σαν τον Frankie Lymon από το συγκρότημα Frankie Lymon and the Teenagers, όχι.

Μερικοί κακεντρεχείς έκαναν χιούμορ λέγοντας ότι ο Dick Clark επέζησε των σκανδάλων μόνο και μόνο επειδή υπήρχαν αρκετοί Γερουσιαστές με νεαρές κόρες για να βεβαιώσουν την ακεραία φύση του χαρακτήρα του. Ήταν εξαιρετικά σκληρό, έλεγαν οι κακές γλώσσες, να κρίνεις έναν άνθρωπο για δωροδοκία αφού προηγουμένως του έχεις ζητήσει αυτόγραφο.

Αλλά το ροκ επέζησε και πέρα από τη δεκαετία του '70, εν μέρει λόγω της επιείκίας των γονιών, εν μέρει λόγω της ανεξήγητης χάρης ορισμένων εκτελεστών, σαν τον Fats Domino, τον Richie Valens και τον Freddy Cannon (που την πρώτη μεγάλη επιτυχία του, Tallahassee Lassie, την είχε γράψει η μητέρα του), εν μέρει λόγω τέτοιων πονηρών μάνατζερς σαν τον «συνταγματάρχη» Tom Parker (που μια φορά ισχυρίστηκε ότι, βασικά, πλάσαρε τον Elvis πουλώντας στον κόσμο την αγάπη του Elvis για τη μαμά του), και ίσως κύρια λόγω της καλής του τύχης.

Καθώς περνούσε η δεκαετία του '60, το ροκ δυνάμωνε, γινόταν πιο ικανό να αντέχει σε διάφορες γκάφες σαν την παρατήρηση του John Lennon ότι οι Beatles ήσαν δημοφιλέστεροι απ' το Χριστό (η παρατήρηση, που ήθελε να δείξει σε τι θλιβερή κατάντια έχει φτάσει ο κόσμος, παρεξηγήθηκε γρήγορα —και ίσως εσκεμμένα— από τις «αντιρόκ» δυνάμεις, που βρήκαν δουλειά καίγοντας δίσκους ροκ όσο πιο γρήγορα μπορούσαν), ή τη σκηνή του ξεβραχώματος του Jim Morrison στο Μαϊάμι. Αναρωτιέμαι αν το ροκ θα είχε επιζήσει αν ο Berry κατέβαζε τα παντελόνια του επί σκηνής το 1956, ή αν ο Elvis είχε ανακηρύξει τον εαυτό του μεγαλύτερο απ' το Χριστό.

Το Rock είχε ζήσει και ευδοκιμήσει με αρκετή δόση από σκάνδαλα από τότε που ξεκίνησε, βέβαια. Η Etta James έβγαλε ένα δίσκο με τίτλο Roll With Me, Henry, (που γρήγορα αλλάχτηκε σε The Wallflower και βγήκε σε δεύτερη εκτέλεση από τη Georgia Gibbs σαν Dance With Me, Henry).

Η κραυγή των Fish ήταν από τα κορυφαία στιγμιότυπα του Woodstock, και οι Rolling Stones ξεπέρασαν το φαινόμενο των γκρούπς τραγουδώντας εύθυμα για τους αστρογαμιάδες. (Μια μοναδική, αποκλειστική αναβίωση της παράδοσης τονίζεται από τον Mighty John Marshall, ροκ ντισκ-τζόκεϋ στο σταθμό WACZ του Μπάνγκχορ, ίσως τον τελευταίο σταθμό του χαρντ-ροκ στα Μεσαία, σ' ολοκληρωτή χώρα. «Όταν έκανα μια ομιλία για τις επικοινωνίες στο Γυμνάσιο του Ορόνο», λέει ο Marshall, «κάποιος μικρός με ρώτησε γιατί συνέχισα να παίζω το Rapture των Blondie. Τον ρώτησα τι εννοούσε και μου λέει, «Δεν ξέρεις ότι μιλάει για γαμήσι με το δάχτυλο στην αρχή του δίσκου;»

«Λέει κάτι τέτοιο;» ρωτάω. Ξαφνικά, είμαι πάλι ένας γυμνασιόπαις —που σαλιαρίζει με την πιθανότητα ν' ακούσει τη Ντέμπυ Χάρρυ να λέει κάτι αισχρό απ' το ραδιόφωνο... και να μην τρέχει τίποτα).

ΤΟ ΠΑΝΚ ΑΤΥΧΗΣΕ...

Οι punks, που αρχικά έμοιαζαν σαν άλλη μια αναγέννηση του rock 'n roll, μπλεγμένοι όπως πάντα στη μήτρα του σκανδάλου, δεν ήταν τόσο τυχεροί.

Ξεπηδώντας από μια ξεζουμισμένη, απογοητευμένη και ξωφλημένη αγγλική εργατική τάξη (το τραγούδι του Lennon «ήρωας της εργατικής τάξης» προβλέπει το κίνημα του punk με τρομαχτική ακρίβεια) η άνοδος τους στα κλαμπς του Λονδίνου, του Μάντσεστερ και του Λίβερπουλ συνέβη τελείως παράλληλα με την πολιτική αναζωογόνηση των συντηρητικών του τύπου Θάτσερ. Οι punks, βέβαια, ανακεφαλαιώθηκαν από τους Sex Pistols, και μου φαίνεται ότι με τους Pistols εντέλει εξαντλείται η τύχη του rock.

Το ό,τι το δικό τους ροκ είναι αληθινό δεν αμφισβητείται από κανέναν, που έχει ακούσει το μοναδικό τους άλμπουμ, που έχει κυκλοφορήσει στις Ενωμένες Πολιτείες, Never Mind the Bollocks, Here's the Sex Pistols. Το κοινωνικό σχόλιο στο «Ο Θεός να φυλάει τη Βασίλισσα» δεν είναι αστείο, ή ειρωνικό, ή πνευματώδες· περνάει από πάνω σου σαν ένα μεγάλο, αφηνιασμένο φορτηγό. Το Pretty Vacant ανακεφαλαιώνει όλη την οργή της εργατικής τάξης της δεκαετίας του '70· το «Διακοπές στον Ήλιο» παρουσιάζει μια ξεκάθαρη καταγγελία της εγγλέζικης μεσαίας τάξης· και το «Αναρχία στο Ενωμένο Βασίλειο» είναι, εντελώς απλά, ένα από τα καλύτερα τραγούδια rock 'n roll που έχουν ηχογραφηθεί ποτέ.

Κατά κάποιο τρόπο, ο πολιτικός σχολιασμός, η σκατούλα του στυλ ήρωας-της-εργατικής-τάξης, οι πινέζες στ' αυτιά και ο μηδενισμός παρεμβλήθηκαν, θόλωσαν το γεγονός ότι, πάνω και πέρα από κάθε τι άλλο, οι Pistols —και η μουσική punk που αποτελούσαν τμήμα της— έφτιαχναν απίστευτα καλό, απίστευτα δυνατό rock 'n roll.

Οι Pistols είχαν προσκληθεί σε μια Βρετανική εκπομπή, όπου στριμωχνόντουσαν κατ' επανάληψη από τον παρουσιαστή για να πουν ή να κάνουν κάτι

τόσο σκανδαλώδες όσο και η φήμη τους. Τελικά ο Johnny Rotten αντέδρασε ουρλιάζοντας «αϊ γαμήσου, αϊ γαμήσου, αϊ γαμήσου!» στη μούρη του παρουσιαστή. Ήταν προκλητικό, εντάξει· προκλητικό αρκετά για να τους προσδώσει περισσότερη φήμη, που οδήγησε τη μοναδική αμερικάνικη περιοδεία τους σε καταστροφή.

Στην πραγματικότητα, οι Pistols θα μπορούσαν να είχαν αποφύγει το σκάνδαλο· μια πιο πικρή αλήθεια ήταν ότι απλά στην Αμερική τους γελοιοποίησαν μέχρι θανάτου, όπως έγινε με τους περισσότερους από τους σύγχρονους τους.

Το βασικό στοιχείωδες ροκ στην πραγματικότητα δεν πέθανε ποτέ στην Αγγλία· οι λάτρεις του είδους εξακολουθούν να ευχαριστιούνται με τον πρωτόγονο ρυθμό του και τη μισο-ηλίθεια αίσθηση του χιούμορ του (η έκδοση του Robert Gordon του παληού rock-a-billy My Girl Is Red-Hot, Your Girl Ain't Doodly-Squat έφτασε μόνο μέχρι το νούμερο 83 των πινάκων του Billboard, αλλά στα Βρετανικά Νησιά είναι ένα κλασσικό κομμάτι μιας κουλτούρας).

Οι Αμερικάνοι λάτρεις του ροκ, καθώς μετακινήθηκαν από τα Μεσαία στα FM, έχασαν την αγάπη τους για τον πρωτόγονο, διεγερτικό ήχο.

Ένα άρθρο του Newsweek για το ροκ, που δημοσιεύτηκε λίγο πριν από το θάνατο του Lennon, παραπονιόταν ότι ολόκληρο το Top-Ten είχε ένα φλύαρο, φανταχτερό, υπερφορτωμένο ήχο· αντί για τις ακατέργαστες χοντροκοπιές του rock, η αμερικάνικη ποπ είχε αποκτήσει μια αλλόκοτη παγερή-στεγνή ποιότητα, συμβολισμένη, ίσως, από το Call Me των Blondie (διασκευασμένο για συνθεσάιζερ από τον ειδικό της ντίσκο Giorgio Moroder). Υπήρξαν εξαιρέσεις· το My Sharona των Knack έγινε τερατώδης επιτυχία, αλλά οι αμερικάνοι οπαδοί του rock στα τελευταία πέντε χρόνια φαίνεται ότι προτίμησαν τον περίπλοκο τετραφωνικό ήχο του πρώτου άλμπουμ των Boston ή το ψευτομεγαλείο των εφφέ του Hi Infidelity των REO Speedwagon.

Οι χάρες του πανκ στην ουσία ποτέ δεν πέρασαν στους Αμερικάνους. Σε μερικά κομμάτια του Eddie Cochran, που ηχογραφήθηκαν στα τέλη της δεκαετίας του '50 (συμπεριλαμβανομένου του χορευτικού δυναμίτη όλων των εποχών Summertime Blues), δεν υπάρχουν καθόλους drums· μόνο ένας τύπος που παίζει σ' ένα χαρτονένιο κιβώτιο με τα γυμνά του χέρια. Υπήρχαν τραγουδιστές σαν τον Fabian, που δεν μπορούσαν να τραγουδήσουν· κιθαρίστες σαν τον Elvis, που δεν μπορούσαν να παίξουν· είδωλα σαν τον Chuck Berry και τον Jerry Lee Lewis, που μερικές φορές εμφανιζόντουσαν υπερβολικά μεθυσμένοι για να δώσουν παράσταση και παρ' όλα αυτά την έδιναν. Πολλοί απ' αυτούς ήταν ηλίθιοι, και πολλοί περισσότεροι ήταν μόνο αφελείς. Αλλά κάπου ήταν συντονισμένοι σ' έναν αποκαλυπτικό μεγάλο ρυθμό με σχεδόν θανατηφόρα δύναμη, και αυτοί έγραψαν μουσική ιστορία.

Έτσι έγινε με τους punks — μόνο που, στα χρόνια 1977-79, οι αμερικάνοι αποφάσισαν ότι δεν το ήθελαν. Στα χρόνια του '50, τα παιδιά ρισκάρισαν τον χλευασμό των τριγύρω τους και υπόμειναν τα οργισμένα ουρλιαχτά των γονιών τους προκειμένου να χτενίσουν πίσω τα μαλλιά τους σαν τον Elvis, στα χρόνια του '60, ριχτά πάνω στο μέτωπό τους σαν τους Beatles· τα παιδιά είχαν αγοράσει τα άλμπουμς του Bob Dylan και ευλαβικά συζητούσαν για τραγού-

δια σαν το *Ballad of a Thin Man* και το *Like a Rolling Stone* (και στα σίγουρα η αγριοφωνάρα του Bob Dylan έκανε τον Johnny Rotten να ακούγεται σχεδόν σαν τον Perry Como): μπάλωναν τα τζηνς τους στα τέλη της δεκαετίας του '60 μέχρι το σημείο που δεν υπήρχαν παρά μπαλώματα, μαστούρωναν, μάκρυναν τα μαλλιά τους μέχρι τους ώμους. Και τότε... κάπου... τελείωσε. Και αφού τελείωσε, ντύθηκαν με παγωτατζιδικά κοστούμια σαν τον John Travolta και χοροπηδούσαν μέχρι την τοπική ντισκοτέκ ακούγοντας από το ραδιόφωνό τους στα Μεσαία το *Disco Inferno* των Trammps: δέθηκαν με τα πατίνια και χόρεψαν στο σκοπό του *More Than A Woman* (To Me): τσιλιμπούρδισαν με το *Pilot of the airwaves* και το *Kiss on my List*. Αυτό που δεν έκαναν ήταν να ζωγραφίσουν με τατουάζ σβάστικες ή αναποδογυρισμένες αμερικάνικες σημαίες στα μάγουλά τους, ή να βάψουν τα πετσοκομμένα μαλλιά τους πράσινα ή πορτοκαλιά ή πορφυρά. Δεν αγόρασαν δίσκους των Ramones κατά εκατομμύρια, δεν αγόρασαν όλα τα εισιτήρια της πρώτης περιοδείας των Clash και η γνωριμία τους με τον Elvis Costello μάλλον τελείωσε με τα νέα ότι, μεθυσμένος όντας, αποκάλυψε τον Ray Charles τυφλό αράπη.

Όταν οι Stones εμφανίσθηκαν στο Hollywood Palace, σ' ένα ποικίλο πρόγραμμα στα μέσα της δεκαετίας του '60, σαν τους punks, έμοιαζαν σαν επισκέπτες από ένα άλλο κόσμο ανάμεσα στα φράκα και τη χλιδή: το κάθε τι φαινόταν σα να σταματούσε σοκαρισμένο, με τρόπο και κατάπληξη. Τίποτα δεν είχε προετοιμάσει την Αμερική για την όψη ενός Mick Jagger, και ενός Keith Richard, που χόρευε πάνω σ' όλη τη σκηνή, σαν ένας ιερέας της αναγέννησης, μαστουρωμένος με ταχύτητες. Ο παρουσιαστής, ο Dean Martin, μπορεί να συγχωρεθεί για την ειρωνία του και το ακροατήριο για τις αποδοκιμασίες του. Οι Stones γέλασαν τελευταίοι.

Οι δίσκοι τους άρχισαν να παίζονται στα Μεσαία, και ξαφνικά έγιναν το δεύτερο μεγαλύτερο rock συγκρότημα στον κόσμο. Παρά την σχεδόν απίστευτη λετσαρία και παραξενιά τους — την σχεδόν απίστευτη punk συμπεριφορά τους — έγιναν ένα εμπορεύσιμο αγαθό και τα τραγούδια τους — συμπεριλαμβανομένου του «Ας περάσουμε μαζί την νύχτα» και του *Brown Sugar* — παιζόντουσαν κανονικά στα Μεσαία.

Αλλά ο Costello, ίσως ο πιο δημοφιλής καλλιτέχνης του New Wave στην Αμερική, δεν είχε ποτέ μια επιτυχία στο Top 40. Οι Police είχαν μόνο τρεις: οι Clash μόνο μία. Ο Bruce Springsteen ίσως είναι ο μόνος πραγματικά πετυχημένος αμερικάνος punk. Χτενίζεται σε στυλ punk, παίζει πολύ ατόφιο rock 'n roll και επιστρέφει βασανιστικά στο θέμα της αμερικάνικης εργατικής τάξης με τα όνειρά της ερειπωμένα.

Ο Springsteen είναι τρομαχτικά δημοφιλής. Βέβαια — στα FM. Αλλά ακόμα εξαρτάται από τα Μεσαία το αν θα κάνεις επιτυχία, και ο Springsteen είχε μόνο τέσσερις επιτυχίες στο TOP 40. Ένα τραγούδι του, το *Hungry Heart* έφτασε και στα πρώτα δέκα. Το *Prove it all Night* και το *Fade Away* έφτασαν μέχρι το νούμερο 35 και ο ύμνος του, *Born To Run*, έπιασε το νούμερο 23.

«Είδα το μέλλον του rock 'n roll και τ' όνομα του είναι Bruce Springsteen», υποτίθεται ότι είπε ο Jon Landau.

Θάπρεπε να προσθέσει: στα FM, ναι. Στο σταθμό WCOZ-FM, που παίζει «rock 'n roll που σε κλωτσάει στον κώλο», ναι. Αλλά στα Μεσαία, που, κάποτε, ρόκερς σαν τον Jerry Lee Lewis και τον Carl Perkins ξυπνούσαν την αμερικάνικη νεολαία και την στροβίλιζαν στη δεκαετία του '60; Τσου. Στα Μεσαία, μπορεί να ξεχάσεις τον Springsteen: στα Μεσαία, το μέλλον του rock 'n roll είναι ο Barry Manilow, η Juice Newton και οι REO Speedwagon.

Ίσως αυτό που συνέβη στα Μεσαία να είναι τελείως απλό: Γέρασαν. Υπήρχαν κάπου, γύρω, μέχρι το Woodstock και μετά άρχισαν να μένουν από βενζίνη. Ακόμα κι ο Dick Clark άρχισε να δείχνει ίχνη γήρατος. Είναι θλιβερή σκέψη, και σε ξαφνιάζει λίγο, αλλά ταιριάζει και έχει την δική της βολική λογική.

Κανένας από μας δεν σκέφθηκε ότι θα γερνούσαμε όταν είμασταν 15, και δες τι συνέβη. Αν πρέπει ν' αρκεστούμε από δω και πέρα στα FM, ας γίνει έτσι — με τον ίδιο τρόπο που κάποιος σαν και μένα λέει, αν είναι αναπόφευκτο νάσαι 33 προς τα 34, με το ξαφνικό άσπρισμα που εμφανίζεται στη γενειάδα και κάτι περίεργες μικρές ρυτίδες γύρω απ' τις άκρες των ματιών, ας είναι έτσι. Όταν είμασταν αρκετά νέοι για να πιστεύουμε ότι το rock 'n roll θα ζήσει για πάντα, πιστεύαμε το ίδιο και για τους εαυτούς μας.

Έτσι, κάθομαι στο γραφείο μου, προσπαθώντας να βάλω τις σημειώσεις μου σε κάποια λογική σειρά. Και ξάφνου, καθώς το *Rapture* από τους Blondie ξεχύνεται απ' το ραδιόφωνο, ξεχνώ τα πάντα και ανοίγω την ένταση. Και...

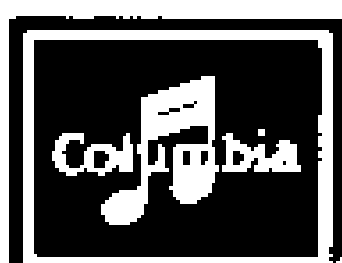
Νάτο! Νάτο! Το ξεσκίζει!

Γελάω σαν τρελός! Η γυναίκα μου μπαίνει μέσα, με κυττάει, κουνάει το κεφάλι της και ξαναφεύγει. Δεν είναι παρά ο Steve, που κάνει πάλι τον 18χτάρι.

Αλλά ίσως, σαν το ίδιο το rock 'n roll, να μην είναι και κακή η ιδέα.

ΛΑΚΗΣ ΧΑΛΚΙΑΣ ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ο ΔΙΣΚΟΣ ΤΩΝ ΧΑΛΚΙΑΔΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΩΣ

ΠΕΤΡΟΥ ΡΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΗΦΙΣΟΥ
ΤΗΛ: 3461266 – 3471689

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

Λ. ΞΑΝΘΑΚΗΣ